

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ»

Εγκρίθηκε από το Συντονιστικό Όργανο του ΔΠΜΣ

(Αριθμός Συνεδρίασης: 10/12.7.2016)

Η **Νομική Σχολή του ΑΠΘ** και το **Τμήμα Νομικής** της Σχολής Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών Επιστημών και Νομική του **Πανεπιστημίου Λευκωσίας** σε συνεργασία με το **Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ)** λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 2016 – 2017 διδρυματικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» σύμφωνα με

τις διατάξεις του άρθρου 10 του νόμου 3685/2008 της Ελλάδας και του νόμου 109 (I) 2005 «περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων» της Κύπρου.

Άρθρο 1

Αντικείμενο – Σκοπός

1. Αντικείμενο του ΔΠΜΣ είναι η μελέτη και η έρευνα αφ' ενός μεν του νομικού πλαισίου που αφορά στις εξαρτήσεις, αφ' ετέρου δε των πολιτικών πρόληψης, αντιμετώπισης και θεραπείας τους, με ιδιαίτερη έμφαση στις σύγχρονες εξελίξεις. Το πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα εξειδίκευσης σε δύο (2) επιμέρους κατευθύνσεις, που καταγράφονται ακολούθως στο άρθρο πέντε (5) του παρόντος.
2. Σκοπός του Προγράμματος είναι η καλλιέργεια και η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και έρευνας στα παραπάνω πεδία και ο εφοδιασμός των μεταπτυχιακών φοιτητών με εξειδικευμένες γνώσεις σε αυτά, με στόχο την πληρέστερη προετοιμασία τους για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία.
3. Πιο συγκεκριμένα, σκοπός της πρώτης κατεύθυνσης του προγράμματος είναι να εκπαιδεύσει και προετοιμάσει τους φοιτητές για το χειρισμό ποινικών υποθέσεων που σχετίζονται με τις εξαρτήσεις τόσο στο στάδιο της προδικασίας και της κύριας διαδικασίας όσο και σε εκείνο της έκτισης των ποινών, να τους προσφέρει εξειδικευμένη γνώση σχετικά με τα κέντρα θεραπείας, τον τρόπο λειτουργίας τους και τις προϋποθέσεις αποδοχής εξαρτημένων ατόμων σε αυτά, ώστε να μπορούν να παρέχουν σχετικές συμβουλές στους πελάτες τους, καθώς και να παρέχει ειδικές γνώσεις σχετικά με την ασφαλιστική κάλυψη των θεραπευτικών αγωγών και τις δυνατότητες εξασφάλισης δωρεάν θεραπείας.
4. Σκοπός της δεύτερης κατεύθυνσης είναι να εκπαιδεύσει και προετοιμάσει τους σπουδαστές για να μπορέσουν να αναλάβουν θέσεις ως σύμβουλοι αντιμετώπισης εξαρτήσεων, σύμβουλοι για διαταραχές συμπεριφοράς, κλινικοί θεραπευτές, σχολικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι για ειδικές ομάδες πληθυσμού (λ.χ. φυλακισμένοι) ή μέλη του προσωπικού πανεπιστημιακών ιδρυμάτων για την υποστήριξη των φοιτητών.

Άρθρο 2

Τόπος Διεξαγωγής των Μαθημάτων

Τα μαθήματα πραγματοποιούνται στις εγκαταστάσεις της Νομικής Σχολής ΑΠΘ στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στην Κύπρο και την Αθήνα, καθώς και σε δομές του ΚΕΘΕΑ. Λειτουργούν ταυτόχρονα τμήματα σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Λευκωσία. Μέρος των παραδόσεων ή και το σύνολο αυτών σε ορισμένα μαθήματα μπορεί να γίνεται με εξ' αποστάσεως διδασκαλία, ανάλογα με τις ανάγκες των φοιτητών.

Άρθρο 3

Χρονική Διάρκεια Σπουδών

1. Η διάρκεια των σπουδών στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα είναι 18 μήνες (3 εξάμηνα). Τα πρώτα 2 εξάμηνα πραγματοποιείται η διδασκαλία των μαθημάτων, ενώ το τρίτο εξάμηνο αφιερώνεται στη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας. Τα μαθήματα διδάσκονται σε έξι (6) Σαββατοκύριακα ανά εξάμηνο (τα οποία ανακοινώνονται μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής των φοιτητών) και πραγματοποιούνται κατά το ακόλουθο πρόγραμμα:

Παρασκευή: 15.30 – 20.00

Σάββατο: 9.30 – 14.00 και 15.30 – 20.00

Κυριακή: 9.30 – 14.00.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις λοιπές δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Το επιτρεπτό όριο απουσιών, αδιακρίτως αν πρόκειται για απουσίες δικαιολογημένες ή μη, είναι μέχρι τέσσερεις (4) τρίωρες διαλέξεις. Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής συγκεντρώνει πέντε (5) απουσίες ή περισσότερες, θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα με καταβολή των αντίστοιχων διδάκτρων. Στην περίπτωση αυτή υπόκειται εκ νέου στη διαδικασία αξιολόγησης, οπότε αν και για δεύτερη φορά συγκεντρώσει πέντε (5) απουσίες ή αποτύχει στην εξέταση του μαθήματος, διαγράφεται από το πρόγραμμα.

3. Με απόφαση του ΣΟ, που λαμβάνεται πριν από την έναρξη των μαθημάτων, μπορεί μέρος των παραδόσεων ή και το σύνολο αυτών σε ορισμένα μαθήματα να γίνεται με εξ' αποστάσεως διδασκαλία, οπότε προσδιορίζονται επακριβώς και οι όροι της διεξαγωγής της. Σε κάθε περίπτωση, ο τρόπος διδασκαλίας θα προσδιορίζεται και από τις ανάγκες των σπουδαστών, καθώς προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής και σε φοιτητές του εξωτερικού. Το ΣΟ μπορεί επίσης να αποφασίζει την πραγματοποίηση εντατικών σεμιναρίων ή και ενός καλοκαιρινού προγράμματος, το οποίο θα πραγματοποιείται μεταξύ 1^{ης} Ιουνίου και 31^{ης} Ιουλίου.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατόν να χορηγείται με απόφαση του ΣΟ άδεια αναστολής της φοίτησης για χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Ο χρόνος αναστολής φοίτησης του μεταπτυχιακού φοιτητή δεν υπολογίζεται στη συνολική χρονική διάρκεια της φοίτησης. Μετά τη λήξη της αναστολής φοίτησης, ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα, σεμινάρια, πρακτικές ασκήσεις κ.λπ. στα οποία δεν έχει αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από την αναστολή φοίτησής του. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος λαμβάνει αναστολή φοίτησης, όταν επανέλθει στη φοίτησή του εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.

5. Με απόφαση του ΣΟ είναι δυνατόν να παρατείνεται κατά ένα (1) έτος ο χρόνος φοίτησης ή/και ο χρόνος εκπόνησης και κατάθεσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

6. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, ακόμη και με χρήση των δυνατοτήτων των προηγούμενων παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου, ο ανώτατος χρόνος για την περάτωση των σπουδών και την κατάθεση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του ΔΠΜΣ δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) έτη από την εγγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή στο Πρόγραμμα.

7. Η έναρξη και λήξη των εξαμήνων καθορίζεται από το ΣΟ. Ενδεικτικά, το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει τη Δευτέρα της τελευταίας εβδομάδας του Σεπτεμβρίου ή το αργότερο, της πρώτης εβδομάδας του Οκτωβρίου και διαρκεί 13 πλήρεις εβδομάδες. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει τη δεύτερη ή τρίτη Δευτέρα του Φεβρουαρίου και διαρκεί 13 πλήρεις εβδομάδες.

Άρθρο 4

Δίδακτρα

Το σύνολο των διδάκτρων του ΔΠΜΣ για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ανέρχεται στο ποσό των 4.000 ευρώ. Η πληρωμή γίνεται σε δύο ισόποσες δόσεις: η πρώτη σε ειδικό λογαριασμό της Επιτροπής Ερευνών του ΑΠΘ κατά την αρχική εγγραφή στο ΔΠΜΣ, και η δεύτερη πριν από την έναρξη του Β' εξαμήνου, σε ειδικό λογαριασμό του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Με απόφαση του ΣΟ, μετά την υποβολή σχετικού αιτήματος, είναι δυνατό να προβλέπεται η καταβολή των διδάκτρων κάθε εξαμήνου σε δόσεις, το ύψος και ο χρόνος καταβολής των οποίων ορίζεται στην ίδια απόφαση.

Άρθρο 5

Τίτλοι Σπουδών

Το ΔΠΜΣ απονέμει ενιαίο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» (MSc "Criminal Law and Addictions") στις εξής δύο (2) κατευθύνσεις:

A) Ποινικό Δίκαιο των εξαρτήσεων.

B) Θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων.

Άρθρο 6

Αριθμός Εισακτέων στο ΔΠΜΣ

Προϋποθέσεις - Προσόντα Εγγραφής στο ΔΠΜΣ

1. Το ΣΟ του ΔΠΜΣ αποφασίζει για το μέγιστο αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών που θα γίνουν δεκτοί στο ΔΠΜΣ για το εκάστοτε επόμενο ακαδημαϊκό έτος, σύμφωνα με τη σχετική πρυτανική απόφαση, καθώς και για το χρόνο δημοσίευσης σχετικής προκήρυξης των θέσεων αυτών.

2. Η προκήρυξη προσδιορίζει:

α) Τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων για εισαγωγή στο ΔΠΜΣ.

β) Την προθεσμία υποβολής δικαιολογητικών.

γ) Το γενικό τρόπο αξιολόγησης υποψηφίων.

δ) Τη διεύθυνση υποβολής δικαιολογητικών.

3. Ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αίτηση συμμετοχής στο ΔΠΜΣ.

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού ή κυπριακού ΑΕΙ, ή, σε περίπτωση πτυχιούχων πανεπιστημίων της αλλοδαπής, πιστοποιητικό αντιστοιχίας και ισοτιμίας από το ΔΟΑΤΑΠ ή το ΚΥΣΑΤΣ.

γ) Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο αναγράφεται και ο ακριβής βαθμός του πτυχίου.

δ) Βιογραφικό σημείωμα στο οποίο αναφέρονται αναλυτικά οι σπουδές, η επαγγελματική εμπειρία, καθώς και η επιστημονική και κοινωνική δραστηριότητα του υποψηφίου.

ε) Υπόμνημα μέχρι χιλίων (1000) λέξεων, στο οποίο αναφέρονται τα επιστημονικά ενδιαφέροντα του υποψηφίου και οι λόγοι για τους οποίους ενδιαφέρεται να ακολουθήσει τις σπουδές του ΔΠΜΣ.

στ) Πιστοποιητικό γνώσης αγγλικής γλώσσας: Απαιτείται ή α) αποδεικτικό γνώσης της αγγλικής γλώσσας επιπέδου B2 (καλή γνώση) ή ανώτερο, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από τον ΑΣΕΠ, ή β) TOEFL με τουλάχιστον 87 μονάδες στο Internet-based test, ή γ) Απολυτήριο δευτεροβάθμιας ή Πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από Αγγλόφωνο Πανεπιστήμιο (το οποίο έχει αναγνωρισθεί από το ΔΟΑΤΑΠ ή το ΚΥΣΑΤΣ), ή δ) Πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας. Σε περίπτωση γνώσης και δεύτερης ξένης γλώσσας υποβάλλεται επίσης το αντίστοιχο πιστοποιητικό. Οι αλλοδαποί καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας ενός ΑΕΙ ή ελληνικό ή κυπριακό Απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος.

ζ) Αποδεικτικά για τυχόν ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών, καθώς και για επαγγελματική εμπειρία συναφή προς το πεδίο ειδίκευσης.

η) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας.

4. Μαζί με τα παραπάνω στοιχεία, ο υποψήφιος καταβάλλει στη Γραμματεία ποσό 50,00 € για την επεξεργασία της αίτησης.

Άρθρο 7

Διαδικασία – Κριτήρια Επιλογής

1. Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, γίνεται σε τρεις φάσεις.

2. Η πρώτη φάση είναι προκριματική. Απαραίτητη προϋπόθεση πρόκρισης στη δεύτερη φάση είναι η κατάθεση όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών, μεταξύ των οποίων και η πιστοποίηση γνώσης της αγγλικής γλώσσας με την κατάθεση ενός τίτλου από αυτούς που ορίζονται παραπάνω στο άρθρο 6, παρ. 3 στοιχ. στ'.

3. Τα κριτήρια αξιολόγησης της δεύτερης φάσης και οι αντίστοιχες μέγιστες βαθμολογίες είναι:

α) Γενικός βαθμός πτυχίου, πολλαπλασιαζόμενος με τον συντελεστή δυόμισι (2,5), με ανώτατο όριο τα εικοσιπέντε (25) μόρια.

β) Σχετικότητα πτυχίου με το αντικείμενο του ΔΠΜΣ:

i. Πτυχίο Τμήματος Νομικής, Ψυχολογίας, Ιατρικής, Πολιτικών Επιστημών, Κοινωνιολογίας, Εγκληματολογίας, Κοινωνικής Εργασίας ή Κοινωνικής Διοίκησης ελληνικού ή κυπριακού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς του εξωτερικού (με αντιστοιχία ΔΟΑΤΑΠ ή ΚΥΣΑΤΣ): δέκα (10) μόρια.

ii. Πτυχίο άλλων Τμημάτων ΑΕΙ: μηδέν (0) μόρια

γ) Προηγούμενη ερευνητική δραστηριότητα ή συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών: από ένα (1) ως πέντε (5) μόρια.

δ) Ενδεχόμενη επαγγελματική εμπειρία: από ένα (1) ως πέντε (5) μόρια.

4. Η τρίτη φάση περιλαμβάνει προφορική συνέντευξη με κλίμακα βαθμολόγησης από μηδέν (0) έως δέκα (10). Ο βαθμός της προφορικής συνέντευξης πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή δύο (2), δηλαδή η συνέντευξη λαμβάνει κατ' ανώτατο όριο είκοσι (20) μόρια.

5. Η διαδικασία της συνέντευξης γίνεται από ειδική επιτροπή Καθηγητών/Λεκτόρων των συνεργαζόμενων Τμημάτων και στελεχών του ΚΕΘΕΑ, η οποία συγκροτείται με απόφαση του ΣΟ.

6. Το ΣΟ αξιολογεί και προκρίνει σε πρώτη συνεδρίαση τους υποψηφίους με βάση τα κριτήρια της δεύτερης φάσης. Στην συνέχεια προωθεί το σχετικό κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ, η οποία προσκαλεί τους υποψηφίους για συμμετοχή στην τρίτη φάση.

7. Με βάση την τελική βαθμολογία κάθε υποψηφίου, καταρτίζεται κατάλογος με αξιολογική σειρά. Κατά την κατάρτιση του καταλόγου, ωστόσο, για λόγους διασφάλισης μιας κατά το δυνατό απρόσκοπτης και ισόρροπης ανάπτυξης των διεπιστημονικών προσεγγίσεων του ΔΠΜΣ και στους δύο βασικούς επιστημονικούς του κλάδους, η κατάταξη των υποψηφίων γίνεται έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η συμμετοχή στο ΔΠΜΣ κατά το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του αριθμού των εισακτέων από αποφοίτους Τμήματος Νομικής και κατά το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον από αποφοίτους Τμημάτων Ψυχολογίας, Ιατρικής, Πολιτικών Επιστημών, Κοινωνικών Επιστημών ή Κοινωνικής Διοίκησης, εφόσον βεβαίως υπάρχουν τόσοι υποψήφιοι από κάθε μία από τις δύο αυτές κατηγορίες. Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από το ΣΟ.

8. Σε περίπτωση ισοβαθμίας εισάγονται όλοι οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι.

9. Επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών του γνωστικού αντικείμενου του ΔΠΜΣ και ένας (1) υπότροφος του Κυπριακού Κράτους. Με απόφαση του ΣΟ ο αριθμός των υποτρόφων μπορεί να αυξάνεται.

10. Οι επιτυχόντες ενημερώνονται από τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ και καλούνται να απαντήσουν εγγράφως εντός πέντε (5) ημερών, αν αποδέχονται την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα και τους όρους λειτουργίας του. Η μη απάντηση από επιλεγέντα

υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις, η Γραμματεία του ΔΠΜΣ ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από το σχετικό κατάλογο επιτυχίας.

Άρθρο 8

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Οι φοιτητές του ΔΠΜΣ είναι υποχρεωμένοι:

α) Να παρακολουθούν κανονικά και ανελλιπώς τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών.

β) Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα.

γ) Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

δ) Να υποβάλλουν μέχρι την ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία την έντυπη δήλωση με το μάθημα ή τα μαθήματα επιλογής που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάθε εξάμηνο.

ε) Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν από την αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

στ) Να εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις στις ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του προγράμματος.

ζ) Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις του ΣΟ καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων αυτών χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία, αποτελεί λόγο αποκλεισμού του φοιτητή από το πρόγραμμα.

2. Οι υπότροφοι φοιτητές είναι επιπλέον υποχρεωμένοι, με απόφαση του ΣΟ, να προσφέρουν έργο φροντιστηριακό στα μαθήματα, στα Εργαστήρια και στην Έρευνα για το ΔΠΜΣ.

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων που τους έχουν ανατεθεί, συνεπάγεται απώλεια της υποτροφίας.

3. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που θα καταληφθεί να αντιγράψει σε εργασίες ή εξετάσεις για πρώτη φορά, θα αποκλείεται από την εξέταση του αντίστοιχου μαθήματος, θα βαθμολογείται με Ε και θα υποχρεώνεται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα την επόμενη περίοδο με τις ανάλογες πρόσθετες οικονομικές υποχρεώσεις. Η δεύτερη φορά που θα καταληφθεί να αντιγράψει στη διάρκεια των σπουδών του επιφέρει την οριστική διαγραφή του φοιτητή από το πρόγραμμα.

Άρθρο 9

Λογοκλοπή / Παράλειψη αναφοράς σε χρησιμοποιηθείσα βιβλιογραφία

1. Καταθέτοντας οποιαδήποτε εργασία, ο φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η λογοκλοπή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η εν μέρει ή εν όλω αντιγραφή ή χρησιμοποίηση στοιχείων εργασίας άλλου, δημοσιευμένης ή μη, χωρίς τη δέουσα ακριβή και σαφή αναφορά στη συγκεκριμένη πηγή, καθώς και η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ίδιου του υποψηφίου, χωρίς σχετική ακριβή και σαφή αναφορά.

2. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράπτωμα της παρ. 1, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή, το ΣΟ μπορεί να αποφασίσει την οριστική διαγραφή του υποψηφίου από το Πρόγραμμα.

Άρθρο 10

Υποτροφίες

1. Με απόφαση του ΣΟ, χορηγούνται υποτροφίες στους φοιτητές του ΔΠΜΣ. Ο αριθμός των υποτροφιών καταλαμβάνει το δέκα τοις εκατό (10%) επί του αριθμού των εγγραφέντων

μεταπτυχιακών φοιτητών. Οι υποτροφίες μπορεί να συνίστανται σε απαλλαγή από το σύνολο (100%) ή ένα μέρος του ποσού κάθε μίας δόσης των διδασκτρων. Οι υποτροφίες απαλλαγής από την καταβολή ποσού της πρώτης δόσης δίνονται βάσει της σειράς εισαγωγής των υποψηφίων, ενώ οι υποτροφίες απαλλαγής από την καταβολή ποσού της δεύτερης δόσης δίνονται βάσει της βαθμολογίας των μεταπτυχιακών φοιτητών στα δύο πρώτα εξάμηνα (εφόσον αυτοί έχουν επιτύχει σε όλα τα μαθήματα με την πρώτη εξέταση) και της τήρησης των υποχρεώσεών τους που καθορίζονται στον παρόντα Κανονισμό. Παραλλήλως οι υπότροφοι πρέπει να είναι συνεπείς με τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει ύστερα από υπόδειξη του ΣΟ του ΔΠΜΣ.

2. Υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές παρέχονται και από άλλους φορείς, όπως ΙΚΥ, Υπουργείο Παιδείας, ΓΓΕΤ, Κοινωνικά Προγράμματα, άλλα Ιδρύματα και οργανισμούς δημόσιους ή ιδιωτικούς. Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής έχει υποτροφία ή επιχορήγηση από άλλο φορέα δε δικαιούται υποτροφία από το ΔΠΜΣ.

Άρθρο 11

Έλεγχος Σπουδών και Επίδοσης των Μεταπτυχιακών Φοιτητών του ΔΠΜΣ – Τελικός Βαθμός ΔΠΜΣ

1. Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών για κάθε μάθημα γίνεται από τον διδάσκοντα με συνδυασμό εργασιών και εξετάσεων προόδου. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των φοιτητών διασφαλίζει το αδιάβλητο, την αντικειμενικότητα, τη διαφάνεια και τη συνέπεια. Η αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών γίνεται, από το 6 έως το 10 με δυνατότητα βαθμολόγησης: 6, 6.5, 7, 7.5, 8, 8.5, 9, 9.5, 10, ΕΛΛ (Ελλιπώς), και Ε (Αποτυχία, Επανάληψη).

2. Βαθμός ΕΛΛ (Ελλιπώς) δίδεται από το διδάσκοντα στην περίπτωση που ο φοιτητής, εξαιτίας σοβαρού λόγου, δεν έχει ολοκληρώσει οποιαδήποτε υποχρέωση που υπάγεται στις διαδικασίες αξιολόγησης του μαθήματος (π.χ. μη προσέλευση σε εξέταση ή μη εμπρόθεσμη παράδοση υποχρεωτικής εργασίας για λόγους υγείας). Ο βαθμός ΕΛΛ μπορεί να αντικατασταθεί με βαθμό επιτυχίας μέχρι το πέρας των μαθημάτων του επόμενου εξαμήνου (12η εβδομάδα μαθημάτων). Αυτό πραγματοποιείται μόνο εφόσον ο φοιτητής εκπληρώσει

μέχρι τότε όλες τις εκκρεμείς υποχρεώσεις του σχετικά με το μάθημα και γνωστοποιείται στη Γραμματεία με σχετικό έγγραφο του διδάσκοντα. Αν αυτό δεν συμβεί μέσα στην παραπάνω προθεσμία, ο φοιτητής υποχρεούται να επαναλάβει το μάθημα.

3. Βαθμός Ε (Αποτυχία, Επανάληψη) αντιστοιχεί σε βαθμό κάτω από έξι (6) ή στην περίπτωση που ο φοιτητής δεν παρουσιαστεί αδικαιολόγητα στις εξετάσεις. Στην περίπτωση αυτή ο φοιτητής επανεξετάζεται μία μόνο φορά, σε επαναληπτική εξέταση που λαμβάνει χώρα μέσα σε διάστημα τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση των αποτελεσμάτων. Τα αποτελέσματα των επαναληπτικών αυτών εξετάσεων πρέπει να αποσταλούν στη Γραμματεία μέσα σε μία (1) εβδομάδα από τη διενέργειά τους. Εάν ο φοιτητής αποτύχει και πάλι, έχει τη δυνατότητα, για τελευταία φορά, να επαναλάβει το μάθημα (με την αντίστοιχη οικονομική επιβάρυνση) κατά το επόμενο εξάμηνο στο οποίο αυτό έχει προγραμματιστεί να διδαχθεί, χωρίς όμως πλέον να έχει δικαίωμα επανεξέτασής του σε περίπτωση αποτυχίας του στην πρώτη εξέταση. Στην περίπτωση που ο φοιτητής αποτύχει σε αυτή τη μόνη επανεξέταση ή δεν εμφανιστεί, διαγράφεται από το πρόγραμμα με απόφαση του ΣΟ.

4. Ο φοιτητής θα πρέπει να έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα που απαιτούνται για μια από τις κατευθύνσεις του ΔΠΜΣ, προκειμένου να του επιτραπεί η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας.

5. Η κρίση και η βαθμολόγηση της διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή με την ίδια παραπάνω κλίμακα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

6. Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων το αργότερο μέσα σε διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα εξέτασης. Ωστόσο, ειδικά για την περίπτωση επαναληπτικών εξετάσεων, ισχύει η βραχύτερη προθεσμία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

5. Για τον υπολογισμό του βαθμού του Μεταπτυχιακού Διπλώματος πολλαπλασιάζεται
εξαμήνου καθώς και της προετοιμασίας και

ολοκ

πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Διπλώματος. Ο βαθμός του ΜΔΕ

υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Η κλίμακα κατανομής των βαθμών για τον χαρακτηρισμό του τίτλου σπουδών είναι:

ΑΡΙΣΤΑ: 8,50 έως 10

ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ: 6,50 έως 8,49

ΚΑΛΩΣ: 6,00 έως 6,49.

Άρθρο 12

Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων

1. Η αξιολόγηση των μαθημάτων (συμπεριλαμβανομένων και των προαιρετικών μαθημάτων υποβάθρου) διενεργείται από τη Νομική Σχολή του ΑΠΘ, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα και κανόνες, καθώς και από τους φοιτητές του ΔΠΜΣ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν αυτό ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟΔΙΠ του ΑΠΘ.

2. Αξιολόγηση Διδασκόντων

α) Η αξιολόγηση του διδάσκοντα από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας του, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης -για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές- βιβλιογραφίας, την προθυμία του να απαντά σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου, κλπ.

β) Η αξιολόγηση των διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές γίνεται μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟΔΙΠ του ΑΠΘ, μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος.

γ) Εάν ο διδάσκων αξιολογηθεί δύο συνεχόμενες φορές στο ίδιο μάθημα του ΔΠΜΣ με βαθμολογία χαμηλότερη του τρία (3), στην κλίμακα αξιολόγησης από το ένα (1) έως το πέντε (5), δε θα έχει τη δυνατότητα διδασκαλίας του μαθήματος αυτού στο ΔΠΜΣ για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος (δύο εξάμηνα). Οι δύο συνεχόμενες φορές μπορεί να είναι στο ίδιο ακαδημαϊκό έτος (χειμερινό – εαρινό εξάμηνο) ή σε δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά έτη

(εαρινό εξάμηνο του ενός έτους – χειμερινό του επόμενου έτους ή χειμερινό εξάμηνο του ενός έτους – κενό εξάμηνο – χειμερινό εξάμηνο του επόμενου έτους).

δ) Για περιπτώσεις με σοβαρά παράπονα φοιτητών, το ΣΟ έχει την υποχρέωση να λάβει τα ενδεδειγμένα μέτρα (σύσταση, παρακράτηση της διδακτικής αποζημίωσης, αντικατάσταση διδάσκοντα) για τη θεραπεία των προβλημάτων που έχουν διαπιστωθεί.

ε) Μετά την υποβολή της κατάστασης βαθμολογίας για το μάθημα, παραδίδεται και στον διδάσκοντα ο πίνακας της αξιολόγησης με τις τυχόν παρατηρήσεις καθώς και ο πίνακας με τα σχετικά συγκριτικά στοιχεία.

στ) Σε περιπτώσεις που ένα μάθημα συνεχίζει να διεξάγεται με τρόπο που δημιουργεί προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία του ΔΠΜΣ, το ΣΟ αποφασίζει την αντικατάσταση του διδάσκοντα, ανεξαρτήτως αν αυτός ανήκει σε Τμήμα των συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων ή είναι εξωτερικός συνεργάτης.

Άρθρο 13

Διδακτικό Προσωπικό

Για το ακαδημαϊκό έτος 2016 – 2017 ορισθέντες διδάσκοντες είναι οι ακόλουθοι:

- **P. Αρμάος**, υπεύθυνος εκπαίδευσης στελεχών ΚΕΘΕΑ, μέλος εκπ. προσωπικού ΕΑΠ
- **K. Γαζγαλίδης**, Συντονιστής ΟΚΑΝΑ Βορείου Ελλάδος, Διευθυντής Εξαρτήσεων ΨΝΘ
- **B. Γκιτάκος**, Διευθυντής ΚΕΘΕΑ, Επιστημονικός συνεργάτης Πάντειου Πανεπιστημίου
- **D. Deitch**, Ομ. Καθηγητής UCSD
- **A. Ζαχαριάδης**, Επίκουρος Καθηγητής ΑΠΘ
- **Σ. Καζαντζίδου**, υπεύθυνη έρευνας προγράμματος ΚΕΘΕΑ - ΙΘΑΚΗ
- **M. Καϊάφα – Γκμπάντι**, Καθηγήτρια ΑΠΘ
- **N. Κουράκης**, Καθηγητής παν. Λευκωσίας
- **Π. Κουτρουβίδης**, υπεύθυνος εκπαίδευσης μελών ΚΕΘΕΑ, μέλος εκπ. προσωπικού ΕΑΠ

- **I. Kutsenok**, Καθηγητής UCSD, Διευθυντής Γραφείου Εξαρτήσεων και Εγκληματικότητας, UNODC (2013 - 2015)
- **Λ. Μαργαρίτης**, Καθηγητής ΑΠΘ
- **Χ. Παναγιωτόπουλος**, Αναπληρωτής Καθηγητής παν. Λευκωσίας
- **Α. Παπαδαμάκης**, Καθηγητής ΑΠΘ
- **Θ. Παπακυριάκου**, Επίκουρος Καθηγητής ΑΠΘ
- **Γ. Παπαναστασάτος**, Υπεύθυνος Τομέα Έρευνας ΚΕΘΕΑ, Μέλος της Αντιπροσωπείας της Ελλάδας στο UNODC
- **R. Pates**, Πρόεδρος ISAJE
- **Ε. Πατούρη**, Λέκτορας παν. Λευκωσίας
- **Α. Πιτσελά**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΑΠΘ
- **Β. Πολυζωίδου**, Λέκτορας παν. Λευκωσίας
- **Χ. Πουλόπουλος**, Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΠΘ
- **Μ. Σμυρνάκη**, Θεραπεύτρια στο Πρόγραμμα ΚΕΘΕΑ - ΑΡΙΑΔΝΗ
- **Δ. Σορβατζιώτη**, Επίκουρη Καθηγήτρια παν. Λευκωσίας
- **Ε. Συμεωνίδου – Καστανίδου**, Καθηγήτρια ΑΠΘ
- **Α. Τσιμπουκλή**, υπεύθυνη τομέα εκπαίδευσης ΚΕΘΕΑ, μέλος εκπ. προσωπικού ΕΑΠ

Άρθρο 14

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Δομή Προγράμματος

1. Το ΔΠΜΣ «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Στο Α΄ εξάμηνο διδάσκεται ένα προαιρετικό Μάθημα Υποβάθρου και τέσσερα Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού (κοινά για όλες τις κατευθύνσεις). Στο Β΄ εξάμηνο διδάσκονται δύο υποχρεωτικά μαθήματα για κάθε κατεύθυνση και δύο μαθήματα επιλογής. Στο Γ΄ εξάμηνο οι

φοιτητές εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Τα μαθήματα διδάσκονται ταυτόχρονα σε δύο τμήματα, από τα οποία ένα λειτουργεί στο ΑΠΘ και ένα στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, εκτός αν, με αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνει πριν από την ετήσια προκήρυξη του προγράμματος το ΣΟ αποφασίσει διαφορετικά.

2. Επειδή το πρόγραμμα απευθύνεται σε ακροατήριο με διαφορετικό ακαδημαϊκό υπόβαθρο, των μαθημάτων κορμού του Α΄ εξαμήνου προηγείται ένα προαιρετικό μάθημα υποβάθρου, με τίτλο «Εισαγωγή στο Ποινικό Δίκαιο», που στόχο έχει να προσφέρει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές τις απαραίτητες βασικές γνώσεις ποινικού δικαίου και νομικής ορολογίας, ώστε να μπορούν να παρακολουθήσουν απρόσκοπτα τα μαθήματα του προγράμματος.

3. Ο παρακάτω Πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα και στο σύνολο του προγράμματος. Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες φόρτου εργασίας.

Περιγραφή		Ώρες	ECTS
A΄: 1 προαιρετικό μάθημα υποβάθρου	(15 ώρες - 0 credits /μάθημα)	15	
A΄: 4 υποχρεωτικά μαθήματα κορμού	(30 ώρες - 7,5 credits/μάθημα)	120	30
B΄: 2 υποχρεωτικά μαθήματα κατεύθυνσης	(30 ώρες - 7,5 credits/μάθημα)	60	15
B΄: 2 μαθήματα επιλογής	(30 ώρες - 7,5 credits/μάθημα)	60	15
Γ΄: Διπλωματική Εργασία			30
Σύνολο			90

Τα μαθήματα κατανέμονται στα δύο διδακτικά εξάμηνα ως εξής:

1^ο Εξάμηνο:

Μαθήματα	Ώρες	ECTS
Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων I	30	7,5
Πολιτικές πρόληψης των εξαρτήσεων, έγκαιρης παρέμβασης και αγωγής υγείας	30	7,5
Εξαρτήσεις και παραβατική συμπεριφορά	30	7,5
Εισαγωγή στη θεωρία των εξαρτήσεων	30	7,5

2^ο Εξάμηνο:

Κατεύθυνση I: Ποινικό Δίκαιο των εξαρτήσεων

Μαθήματα Υποχρεωτικά	Ώρες	ECTS
Ουσιαστικό και Δικονομικό Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	30	7,5
Μεταχείριση εξαρτημένων ατόμων σε δομές εγκλεισμού και ανοικτά θεραπευτικά προγράμματα	30	7,5
Μαθήματα Επιλογής (δύο από τα παρακάτω ή ένα από τα παρακάτω και ένα από την κατεύθυνση II)		
Δικαστηριακή πράξη για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και ο ρόλος του συνηγόρου στην ποινική δίκη	30	7,5

Θεραπευτικές δομές για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	30	7,5
Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	30	7,5
Πρακτική άσκηση σε πρόγραμμα απεξάρτησης σε σωφρονιστικό κατάστημα ή/και σε κέντρο υποδοχής αποφυλακισμένων	30	7,5

Κατεύθυνση II: Θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων

Μαθήματα Υποχρεωτικά	Ώρες	ECTS
Θεραπεία των εξαρτήσεων: Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις και Φαρμακοθεραπείες	30	7,5
Ερευνητικά εργαλεία στις εξαρτήσεις (διαγνωστικά εργαλεία-αποτελεσματικότητα – κίνδυνοι).	30	7,5
Μαθήματα Επιλογής (δύο από τα παρακάτω ή ένα από τα παρακάτω και ένα από την κατεύθυνση I)		
Εμβάθυνση στην κλινική αντιμετώπιση της εξάρτησης και στην πρόληψη της υποτροπής	30	7,5
Εξαρτήσεις και ειδικοί πληθυσμοί (ανήλικοι, φυλακισμένοι, ψυχικά ασθενείς)	30	7,5
Κοινωνικές δομές (σχολείο, οικογένεια, κοινότητα) και εξαρτήσεις	30	7,5

Ρόλος και ευθύνη του ειδικού επιστήμονα στον χώρο των εξαρτήσεων	30	7,5
Πρακτική άσκηση σε θεραπευτικές δομές	30	7,5

Για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος τα διδασκόμενα μαθήματα και οι υπεύθυνοι για κάθε μάθημα διδάσκοντες ορίζονται ως εξής:

Μαθήματα	Διδάσκοντες
Εισαγωγικό Μάθημα: Βασικές έννοιες ποινικού δικαίου	Ε. Συμεωνίδου – Καστανίδου, Δ. Σορβατζιώτη, Α. Παπαδαμάκης, Α. Ζαχαριάδης

1ο Εξάμηνο		
Μαθήματα	ECTS	Διδάσκοντες
Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων Ι	7,5	Ε. Συμεωνίδου – Καστανίδου, Δ. Σορβατζιώτη, Α. Παπαδαμάκης, Α. Ζαχαριάδης
Πολιτικές πρόληψης των εξαρτήσεων, έγκαιρης παρέμβασης και αγωγής υγείας	7,5	Α. Τσιμπουκλή, Ρ. Αρμάος, Μ. Σμυρνάκη, Θ. Παπακυριάκου

Εξαρτήσεις και παραβατική συμπεριφορά	7,5	Ν. Κουράκης, Α. Πιτσελά, Β. Γκιτάκος, Χ. Παναγιωτόπουλος
Εισαγωγή στη θεωρία των εξαρτήσεων	7,5	Χ. Πουλόπουλος, Κ. Γαζγαλίδης

2 ^ο Εξάμηνο:		
Κατεύθυνση Ι: Ποινικό Δίκαιο των εξαρτήσεων.		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	ECTS	Διδάσκοντες
Ουσιαστικό και Δικονομικό Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	7,5	Ε. Συμεωνίδου – Καστανίδου, Α. Παπαδαμάκης
Μεταχείριση εξαρτημένων ατόμων σε δομές εγκλεισμού και ανοικτά θεραπευτικά προγράμματα	7,5	Δ. Σορβατζιώτη, Θ. Παπακυριάκου, Β. Γκιτάκος
Μαθήματα Επιλογής (δύο από τα παρακάτω ή ένα από τα παρακάτω και ένα από την κατεύθυνση II)		
Δικαστηριακή πράξη για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και ο ρόλος του συνηγόρου στην ποινική δίκη	7,5	Λ. Μαργαρίτης, Δ. Σορβατζιώτη, Α. Ζαχαριάδης

Θεραπευτικές δομές για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	7,5	Γ. Παπαναστασάτος, Ε. Πατούρη
Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	7,5	Μ. Καϊάφα – Γκμπάντι, Ν. Κουράκης, Θ. Παπακυριάκου, Β. Πολυζωΐδου
Πρακτική άσκηση σε πρόγραμμα απεξάρτησης σε σωφρονιστικό κατάστημα ή/και σε κέντρο υποδοχής αποφυλακισμένων	7,5	Α. Τσιμπουκλή, Ρ. Αρμάος

Κατεύθυνση II: Θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	ECTS	Διδάσκοντες
Θεραπεία των εξαρτήσεων: Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις και Φαρμακοθεραπείες	7,5	Χ. Πουλόπουλος, Κ. Γαζγαλίδης
Ερευνητικά εργαλεία στις εξαρτήσεις (διαγνωστικά εργαλεία- αποτελεσματικότητα – κίνδυνοι).	7,5	R. Pates, Ρ. Αρμάος, Γ. Παπαναστασάτος
Μαθήματα Επιλογής (δύο από τα παρακάτω ή ένα από τα παρακάτω και ένα από την κατεύθυνση I)		
Εμβάθυνση στην κλινική αντιμετώπιση της εξάρτησης και στην πρόληψη της υποτροπής	7,5	Β. Γκιτάκος, Σ. Καζαντζίδου

Εξαρτήσεις και ειδικοί πληθυσμοί (ανήλικοι, φυλακισμένοι, ψυχικά ασθενείς)	7,5	I. Kutsenok, D. Deitch
Κοινωνικές δομές (σχολείο, οικογένεια, κοινότητα) και εξαρτήσεις	7,5	Π. Κουτροβίδης, Χ. Παναγιωτόπουλος, Μ. Σμυρνάκη, Ρ. Αρμάος
Ρόλος και ευθύνη του ειδικού επιστήμονα στον χώρο των εξαρτήσεων	7,5	Ε. Συμεωνίδου – Καστανίδου, Δ. Σορβατζιώτη, Α. Παπαδαμάκης, Ρ. Αρμάος
Πρακτική άσκηση σε θεραπευτικές δομές	7,5	Α. Τσιμπουκλή, Ρ. Αρμάος

II. Περιγραφή των μαθημάτων

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

1. Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων I

Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της ειδικής νομοθεσίας για τα ναρκωτικά, ξεκινώντας από τη νομοθετική μεταρρύθμιση που έχει συντελεστεί και τις εθνικές πολιτικές και τη στρατηγική που έχει χαραχθεί. Ακολουθεί η αναλυτική παρουσίαση της έννοιας των ναρκωτικών κατά την ειδική νομοθεσία, η διάκριση ανάμεσα στην ποινική μεταχείριση της διακίνησης και χρήσης ναρκωτικών ουσιών με την παράθεση νομολογιακών παραδειγμάτων, ενώ ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στο ζήτημα της διαπίστωσης της εξάρτησης από τα ναρκωτικά και στην ειδική μεταχείριση των εξαρτημένων δραστών. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η μεταχείριση άλλων μορφών εξάρτησης στο πλαίσιο του ποινικού δικαίου, όπως η εξάρτηση από το αλκοόλ και τα τυχερά παίγνια, ενώ αναφέρονται και προβλήματα που σχετίζονται με την εξάρτηση από τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

2. Πολιτικές πρόληψης των εξαρτήσεων, έγκαιρης παρέμβασης και αγωγής υγείας

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις στρατηγικές πρόληψης της χρήσης ουσιών ή της πρόκλησης άλλων μορφών εξαρτήσεων, της συνειδητοποίησης του ατόμου και της κοινότητας, έγκαιρης παρέμβασης και αποτελεσματικής εκτίμησης των επιρροών που συντελούν στην εξάρτηση από ουσίες.

3. Εξαρτήσεις και παραβατική συμπεριφορά

Στο μάθημα αυτό διερευνώνται οι κοινωνικοί, ψυχολογικοί και βιολογικοί παράγοντες που σχετίζονται με την εξάρτηση ενώ αναζητούνται οι σχέσεις μεταξύ εξάρτησης και παραβατικότητας. Αναγνωρίζεται το κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό και πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο καλλιεργείται η εξάρτηση και η χρήση ουσιών, συμπεριλαμβανομένων και των παραγόντων κινδύνου που χαρακτηρίζουν άτομα και ομάδες και το περιβάλλον στο οποίο ζουν. Περιγράφονται οι ψυχολογικές και κοινωνικές επιπτώσεις των ψυχοτρόπων ουσιών στη συμπεριφορά και στη σωματική υγεία του χρήστη, έγκλειστου ή μη.

4. Εισαγωγή στη θεωρία των εξαρτήσεων

Στο πλαίσιο του μαθήματος ερευνάται η αιτιολογία και η φύση των προβλημάτων εθισμού, η ιστορική εξέλιξη και οι θεωρητικές προσεγγίσεις του εθισμού. Παρουσιάζεται επίσης η θεωρητική βάση των τρεχουσών φαρμακοθεραπευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

Κατεύθυνση Ι: Ποινικό Δίκαιο των εξαρτήσεων

Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Ουσιαστικό και Δικονομικό Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του μαθήματος ποινικού δικαίου του Α΄ εξαμήνου. Σε αυτό γίνεται αρχικά εμβάθυνση σε πλέον σύνθετα προβλήματα του ουσιαστικού ποινικού δικαίου των εξαρτήσεων, που σχετίζονται με τον τρόπο και τον χρόνο διάγνωσης της εξάρτησης και τη σημασία της διάγνωσης για τη μεταχείριση του εξαρτημένου ατόμου. Στη συνέχεια ερευνώνται θέματα δικονομικού δικαίου, που σχετίζονται με τα δικαιώματα του εξαρτημένου ατόμου και τον τρόπο αντιμετώπισής του από το δίκαιο κατά την προδικασία και την ανακριτική διαδικασία, καθώς και κατά το στάδιο επιβολής της ποινής.

2. Μεταχείριση εξαρτημένων ατόμων σε δομές εγκλεισμού και ανοικτά θεραπευτικά προγράμματα

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζεται η μεταχείριση των εξαρτημένων δραστών αξιόποινων πράξεων μετά την έκδοση σε βάρος τους δικαστικής απόφασης για τον εγκλεισμό τους σε θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης. Ερευνώνται οι δυνατότητες κοινωνικής επανένταξης που προσφέρει το δίκαιο και παρουσιάζονται τα νομικά προβλήματα που έχουν απασχολήσει την πράξη. Παράλληλα, αναπτύσσονται οι βασικές αρχές της δικτύωσης, ατόμων, δομών και συστημάτων, ενώ αναλύονται τα διακριτά επίπεδα της με στόχο την αποτελεσματικότητα της παρέμβασης στο σωφρονιστικό πλαίσιο. Αναλύονται και εδραιώνονται οι σχέσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων δομών ή/και ατόμων στο πλαίσιο του συντονισμού των υπηρεσιών, με γνώμονα τη διασφάλιση των παραπομπών, του

προσδιορισμού των κενών των δομών και την αντιμετώπιση των αναγκών υποστήριξης και θεραπείας των έγκλειστων και αποφυλακισμένων ατόμων.

Μαθήματα Επιλογής

1. Δικαστηριακή πράξη για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και ο ρόλος του συνηγόρου στην ποινική δίκη

Στο μάθημα εξετάζονται αυξημένης δυσκολίας υποθέσεις που έχουν απασχολήσει την πράξη και αναλύεται κριτικά ο ρόλος του συνηγόρου σε κάθε υπόθεση, οι δυνατότητες που του προσφέρει το δίκαιο και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να τις αξιοποιήσει για την υπεράσπιση των συμφερόντων του πελάτη του.

2. Θεραπευτικές δομές για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων

Στο μάθημα παρουσιάζονται οι θεραπευτικές δομές για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα και την Κύπρο, καθώς και δομές που λειτουργούν σε άλλες χώρες, οι οποίες εμφανίζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Παρουσιάζονται ειδικότερα οι προϋποθέσεις υποδοχής εξαρτημένων ατόμων στις δομές αυτές, ο τρόπος διαπίστωσης της εξάρτησης, οι μέθοδοι θεραπείας που ακολουθούνται, ο χρόνος της θεραπείας, οι δυνατότητες κοινωνικής επανένταξης που προσφέρουν, τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με την υποτροπή που παρουσιάζουν.

3. Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται τα διεθνή κείμενα σχετικά με τις πολιτικές πρόληψης και αντιμετώπισης των εξαρτήσεων, οι βασικές αρχές της ευρωπαϊκής πολιτικής για το ίδιο θέμα, καθώς και θεμελιώδεις κανόνες χάραξης μιας ευρωπαϊκής σωφρονιστικής πολιτικής στον συγκεκριμένο χώρο. Στη συνέχεια παρουσιάζονται στοιχεία διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών, όπως του ΟΗΕ ή του Συμβουλίου της Ευρώπης, σχετικά με την διάδοση των ναρκωτικών ουσιών και τις άλλες μορφές εξαρτήσεων.

4. Πρακτική άσκηση σε θεραπευτικές δομές

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού οι σπουδαστές θα παρακολουθήσουν τη λειτουργία τριών (3) τουλάχιστον θεραπευτικών δομών, ώστε να αποκτήσουν σαφή εικόνα σχετικά με τον

τρόπο αντιμετώπισης των εξαρτήσεων αλλά και – κυρίως – των νομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν όσοι παρακολουθούν τα προγράμματα αυτά. Κατά τα τελευταία τρία (3) ώρια του μαθήματος θα συγκεντρωθούν τα νομικά προβλήματα που έχουν τεθεί και θα αναζητηθούν οι επιβαλλόμενες λύσεις.

Κατεύθυνση II: Θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων

Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Θεραπεία των εξαρτήσεων: Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις και Φαρμακοθεραπείες

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται οι σύγχρονες επιστημονικά τεκμηριωμένες προσεγγίσεις θεραπείας των εξαρτήσεων συμπεριλαμβανόμενης της Γνωσιακής Συμπεριφορικής Θεραπείας, της Συνέντευξης Κινητοποίησης, της θεραπείας μετά-τραυματικού άγχους, της πρόληψης της υποτροπής, των θεραπευτικών κοινοτήτων, των ομάδων αυτό-βοήθειας, αλληλοβοήθειας κλπ. καθώς και των παρεμβάσεων σε νεανικούς πληθυσμούς και ανήλικους. Παράλληλα θα συζητηθεί ο ρόλος των υποκατάστατων για την ενίσχυση της θεραπείας. Τέλος επιδιώκεται η κατανόηση της διεπιστημονικής προσέγγισης στη θεραπεία της εξάρτησης.

2. Ερευνητικά εργαλεία στις εξαρτήσεις (διαγνωστικά εργαλεία- αποτελεσματικότητα – κίνδυνοι)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν τις διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις που αφορούν τις εξαρτήσεις και να διερευνήσουν από συγκριτικές ανά δομή μελέτες μέτρησης της διακοπής της θεραπείας, έως μελέτες μέτρησης της αποτελεσματικότητας και του κόστους-οφέλους.

Μαθήματα Επιλογής

1. Εμβάθυνση στην κλινική αντιμετώπιση της εξάρτησης και την πρόληψη υποτροπής

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος οι φοιτητές θα ασχοληθούν με την εφαρμογή των αναγνωρισμένων διαγνωστικών εργαλείων για τις διαταραχές της χρήσης ουσιών και την

αποτύπωση των κριτηρίων κατάταξης στο συνεχές της φροντίδας. Περιγράφεται το εύρος των στρατηγικών παροχής βοήθειας για τη μείωση των αρνητικών συνεπειών της χρήσης ουσιών (μείωση βλάβης), της κατάχρησης και της εξάρτησης, για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης της θεραπείας καθώς και για την πρόληψη της υποτροπής. Τέλος, παρουσιάζονται οι διαφορετικές θεραπευτικές προσεγγίσεις σε συνδυασμό με τις εξατομικευμένες ανάγκες θεραπείας, ο ατομικός κλινικός σχεδιασμός (case management), οι αμοιβαίες παραπομπές για βελτίωση της σωματικής και ψυχικής υγείας καθώς και ζητήματα θεραπευτικής και μετά-θεραπευτικής φροντίδας (follow-up).

2. Εξαρτήσεις και ειδικοί πληθυσμοί (ανήλικοι, φυλακισμένοι, ψυχικά ασθενείς)

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές θα ασχοληθούν με ειδικά ζητήματα εξαρτήσεων, όπως το εύρος της εξάρτησης και η διαφορετικότητα των αναγκών των εξαρτημένων ατόμων με ειδικές αναφορές σε θέματα πολύ-πολιτισμικότητας, διπλής διάγνωσης, ανηλικότητας και εξάρτησης, εγκυμοσύνης και εξάρτησης, στάσεις παραδοχές κλπ.).

3. Κοινωνικές δομές (σχολείο, οικογένεια, κοινότητα) και εξαρτήσεις

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές θα μελετήσουν το ρόλο της οικογένειας στην πρόληψη, στην εξάρτηση αλλά και στη θεραπεία της εξάρτησης από την χρήση ουσιών. Παράλληλα, θα διερευνηθεί η συμβολή των κοινωνικών δομών και δικτύων όπως το σχολείο και η κοινότητα, τόσο στην επικράτηση του φαινομένου της χρήσης ουσιών όσο και στην ενημέρωση για τη δυνατότητα να αποτελέσουν παράγοντες πρόληψης των εξαρτήσεων. Τέλος θα αναλυθεί η σημασία των πολιτικών και στρατηγικών πρόληψης και παρέμβασης στο πλαίσιο της σχολικής και τοπικής κοινότητας.

4. Ρόλος και ευθύνη του ειδικού επιστήμονα στον χώρο των εξαρτήσεων

Στο μάθημα αυτό θα διδαχθεί ο Κώδικας Δεοντολογίας του ειδικού επιστήμονα στον χώρο των εξαρτήσεων καθώς και οι δυνατότητες και τα όρια της θεραπευτικής και προληπτικής παρέμβασης. Θα παρουσιαστούν κώδικες δεοντολογίας που ισχύουν σε άλλες χώρες, οι αστικής και διοικητικής φύσης κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεών του, και τέλος οι ποινικής φύσης συνέπειες που μπορεί να αντιμετωπίσει.

5. Πρακτική άσκηση σε θεραπευτικές δομές

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού οι σπουδαστές θα παρακολουθήσουν τη λειτουργία δύο τουλάχιστον θεραπευτικών δομών, ώστε να αποκτήσουν σαφή εικόνα σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των εξαρτήσεων και – κυρίως – τον ρόλο και τις υποχρεώσεις των θεραπευτών κατά την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν όσοι παρακολουθούν τα προγράμματα αυτά. Κατά τα τελευταία τρία (3) ώρες του μαθήματος θα συγκεντρωθούν τα προβλήματα που έχουν τεθεί και θα αναζητηθούν οι επιβαλλόμενες καλές πρακτικές για την αντιμετώπισή τους.

Άρθρο 15

Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία

1. Μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Β' Εξαμήνου, ο μεταπτυχιακός φοιτητής πρέπει να ετοιμάσει προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας για την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας και να επιλέξει επιβλέποντα καθηγητή, με τη σύμφωνη γνώμη του τελευταίου. Ο επιβλέπων μπορεί να είναι: α) Καθηγητής ή Λέκτορας των συμμετεχόντων στο ΔΠΜΣ Τμημάτων ή β) Καθηγητής ή Λέκτορας άλλων Τμημάτων των συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων ή άλλου ΑΕΙ, ο οποίος έχει μερική ή εξ ολοκλήρου ανάθεση διδασκαλίας μαθήματος στο ΔΠΜΣ. Στο περίγραμμα έρευνας του μεταπτυχιακού φοιτητή πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης καθώς και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του μεταπτυχιακού φοιτητή από τον επιβλέποντα γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το αντικείμενο του ΔΠΜΣ, την προσδοκώμενη επιστημονική συμβολή και τα διαφαινόμενα στοιχεία πρωτοτυπίας ως προς την προσέγγιση του υπό διερεύνηση ειδικότερου αντικειμένου. Η αποδοχή αυτή της ερευνητικής πρότασης επικυρώνεται με απόφαση του ΣΟ του ΔΠΜΣ.

2. Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών μελετών που τηρείται στη Γραμματεία. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται απαραίτητως τα ονοματεπώνυμα του υποψηφίου και του επιβλέποντος, η

ημερομηνία έγκρισης του θέματος από το ΣΟ και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.

3. Ανάλογα με την εξέλιξη της εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ενημερώνει τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος παρακολουθεί, με ημερολόγιο προόδου, αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας.

4. Όταν περατωθεί η σύνταξη της διπλωματικής εργασίας, αυτή υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση.

5. Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από το ΣΟ Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων καθηγητής και δύο (2) ακόμη μέλη, τα οποία πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας. Η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή υποβάλλει την αξιολόγηση και τη βαθμολογία της διπλωματικής εργασίας στη Γραμματεία, για έγκριση από το ΣΟ του ΔΠΜΣ.

6. Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της διπλωματικής εργασίας και τον ορισμό της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρουσιάζει τα κύρια σημεία της διπλωματικής του εργασίας με τα συμπεράσματά της. Οι παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών γίνονται υποχρεωτικά στο τέλος του Γ' εξαμήνου για το σύνολο των μεταπτυχιακών φοιτητών. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για τη δημόσια παρουσίαση των διπλωματικών εργασιών απευθύνεται από τον Διευθυντή του ΔΠΜΣ, ύστερα από συνεννόηση με τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος συντονίζει και προεδρεύει στη διαδικασία αυτή. Η έκταση και η μορφή της παρουσίασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας καθορίζονται στον Οδηγό Σπουδών.

7. Μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τον ορισμό της, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή αποφαινεται για την αποδοχή ή μη και για τη βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, με κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10), αποστέλλοντας στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ το πρακτικό της εξέτασης του υποψηφίου. Αν, μετά την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, διαπιστώνεται ότι ένα μέλος της Επιτροπής δεν

έχει ανταποκριθεί στις σχετικές υποχρεώσεις του, το μέλος αυτό αντικαθίσταται με απόφαση του ΣΟ. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία αποδοχής και βαθμολόγησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να ολοκληρωθεί εντός τριάντα (30) ημερών.

8. Για να γίνει αποδεκτή από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή μια μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις:

α) Το θέμα και το περιεχόμενο της εργασίας να είναι συναφές με το αντικείμενο του ΔΠΜΣ.

β) Η πραγμάτευση του θέματος, χωρίς κατ' ανάγκη να έχει παντελώς νέα στοιχεία, να γίνεται με τέτοιο τρόπο προσέγγισης των πηγών και της βιβλιογραφίας, ώστε να παρουσιάζεται η προσωπική ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του υποψηφίου.

9. Με απόφαση του ΣΟ είναι δυνατό να παρατείνεται κατά ένα (1) έτος ο χρόνος σύνταξης και κατάθεσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, ο φοιτητής διαγράφεται και ο κύκλος σπουδών θεωρείται ότι δεν ολοκληρώθηκε.

10. Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση του ΣΟ μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή. Η αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των παραπάνω προθεσμιών.

Άρθρο 16

Αναγόρευση διπλωματούχων

1. Η αναγόρευση των μεταπτυχιακών φοιτητών σε διπλωματούχους του ΔΠΜΣ γίνεται με ανακοίνωσή της ενώπιον του ΣΟ, στην οποία παρίστανται οι ενδιαφερόμενοι. Η διαδικασία αυτή μπορεί να είναι δημόσια.

2. Ο αποφοιτήσας μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να λαμβάνει, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή του ως διπλωματούχου, πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση του κύκλου σπουδών του ΔΠΜΣ για διοικητική χρήση.

Άρθρο 17

Παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες

1. Εκτός από τη διδασκαλία μαθημάτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος μπορεί να λαμβάνουν χώρα παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες.
2. Οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να συνίστανται σε λειτουργία ταχύρυθμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων γενικού ή εξειδικευμένου χαρακτήρα, εκπαίδευση στελεχών συγκεκριμένης διάρκειας, συμμετοχή ή επιμέλεια σε διάφορες εκδόσεις ή ερευνητικά προγράμματα συναφή με την παροχή υπηρεσιών σε μονάδες θεραπείας εξαρτημένων ατόμων κ. ά.
3. Σε αυτούς που παρακολουθούν παράλληλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες του προγράμματος χορηγείται, μετά από σχετική απόφαση του ΣΟ του ΔΠΜΣ, ενδεικτικό παρακολούθησης.